EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 2. 2019
COM(2019) 81 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o implicitných záväzkoch, ktoré môžu mať vplyv na verejné rozpočty

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o implicitných záväzkoch, ktoré môžu mať vplyv na verejné rozpočty

OBSAH

1. SÚVISLOSTI 2

2. PREHĽAD ZBERU ÚDAJOV, KTORÝ VYKONAL EUROSTAT V SÚVISLOSTI SO SMERNICOU RADY 2011/85/EÚ 3

2.1. Vykazovanie v súvislosti s článkom 14 ods. 3 smernice 2011/85/EÚ 3

2.2. Včasnosť 4

2.3. Opis ukazovateľov 4

2.3.1. Štátne záruky 4

2.3.2. Mimosúvahové verejno-súkromné partnerstvá 5

2.3.3. Klasifikované úvery verejnej správy 5

2.3.4. Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (verejné korporácie) 5

3. VÝSLEDKY ZBERU ÚDAJOV O PODMIENENÝCH ZÁVÄZKOCH, KTORÝ VYKONAL EUROSTAT ... 7

3.1. Úplnosť a pokrytie údajov 7

3.1.1. Štátne záruky 7

3.1.2. Mimosúvahové verejno-súkromné partnerstvá 8

3.1.3. Klasifikované úvery 8

3.1.4. Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou 8

3.2. Porovnateľnosť údajov 8

4. ĎALŠIE ZBERY ÚDAJOV EUROSTATU 9

4.1. Podmienené záväzky verejnej správy voči finančnému sektoru 9

4.2. Ďalšie zdroje údajov Eurostatu 9

5. ZÁVERY 10

1. SÚVISLOSTI

Podľa článku 11 nariadenia (EÚ) č. 549/2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii[1] (ďalej len „ESA 2010“) sa vyžaduje, aby Komisia do roku 2018 predložila Európskemu parlamentu a Rade ďalšiu správu, v ktorej posúdi rozsah, v ktorom informácie o záväzkoch uverejňované Komisiou (Eurostatom) predstavujú celé implicitné záväzky mimo verejnej správy vrátane podmienených záväzkov. Predchádzajúca správa Komisie (Eurostatu) týkajúca sa tejto záležitosti bola uverejnená v roku 2015[2] a obsahovala informácie o verejno-súkromných partnerstvách a iných implicitných záväzkoch mimo verejnej správy vrátane podmienených záväzkov, ktoré boli v tom čase k dispozícii.

Záväzky sa nazývajú *podmienené* v tom zmysle, že sú vo svojej podstate len potenciálne, a nie skutočné. Význam zberu tohto druhu informácií sa výslovne uznáva v bode 5.11 prílohy A k nariadeniu ESA 2010: „*Hoci sa podmienené aktíva a podmienené pasíva nezaznamenávajú v systéme účtov, sú dôležité pre tvorbu opatrení a analytické účely a informácie o nich je potrebné zbierať a uvádzať vo forme dodatočných údajov. Hoci sa v súvislosti s podmienenými aktívami a podmienenými pasívami nemusia uskutočniť žiadne platby, vysoká úroveň podmienených aktív a pasív môže znamenať neželanú úroveň rizika na strane jednotiek, ktoré ich poskytli*.“
Ďalej treba zdôrazniť, že podmienené záväzky nie sú súčasťou dlhu verejnej správy definovaného v nariadení Rady (ES) č. 479/2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku[3].

Táto správa poskytuje aktualizovaný prehľad informácií, ktoré má Eurostat k dispozícii. Zameriava sa najmä na údaje o podmienených záväzkoch, ktoré Eurostat zozbieral v rámci posilnenia správy hospodárskych záležitostí EÚ, ku ktorému došlo v roku 2011 („balík šiestich legislatívnych aktov“), a najmä zberu údajov stanoveného smernicou Rady 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov[4]. V článku 14 ods. 3 uvedenej smernice sa stanovujú nové štatistické požiadavky na členské štáty:

„Členské štáty za všetky subsektory verejnej správy uverejnia príslušné informácie o podmienených záväzkoch s možným veľkým vplyvom na rozpočet verejnej správy vrátane štátnych záruk, problémových úverov a záväzkov vyplývajúcich z činnosti verejnoprávnych korporácií vrátane ich rozsahu. Členské štáty tiež uverejnia informácie o kapitálovej účasti verejnej správy v súkromných a verejnoprávnych korporáciách, a to pokiaľ ide o hospodársky významné sumy.“

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 549/2013 z 21. mája 2013 o európskom systéme národných a regionálnych účtov v Európskej únii, Ú. v. EÚ L 174, 26.6.2013, s. 1.

[2] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?qid=1435910317596&uri=CELEX:52015DC0314.

[3] Nariadenie Rady (ES) č. 479/2009 z 25. mája 2009 o uplatňovaní Protokolu o postupe pri nadmernom schodku, ktorý tvorí prílohu Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 1.

[4] Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov, Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41.

Údaje zozbierané v súvislosti s uvedenou smernicou sú hlavným zdrojom informácií o podmienených záväzkoch verejnej správy v členských štátoch. Okrem toho ďalšie zbery údajov Eurostatu [t. j. doplnková tabuľka týkajúca sa finančnej krízy (*Supplementary table for financial crisis*), dotazník týkajúci sa postupu pri nadmernom deficite (*EDP related questionnaire*)] poskytujú obmedzené a/alebo dôverné informácie o konkrétnych druhoch podmienených záväzkov. Predmetom tejto správy je aj to, v akom rozsahu sú k dispozícii informácie z týchto zdrojov.

2. PREHĽAD ZBERU ÚDAJOV, KTORÝ VYKONAL EUROSTAT V SÚVISLOSTI SO SMERNICOU RADY 2011/85/EÚ

2.1. Vykazovanie v súvislosti s článkom 14 ods. 3 smernice 2011/85/EÚ

Pokiaľ ide o vykonávane štatistických požiadaviek smernice, v pracovnej skupine, ktorú viedol Eurostat v spolupráci s členskými štátmi a GR ECFIN, panovala všeobecná zhoda[5]. Záverečná správa pracovnej skupiny obsahuje okrem iného súbor vzorov a súvisiacich poznámok týkajúcich sa metodiky, rozsahu povinných údajov, periodicity a včasnosti zverejňovania údajov o podmienených záväzkoch jednotlivými členskými štátmi a Eurostatom.

Spresňuje sa v nej, že Eurostat bude zbierať a zverejňovať vybrané ukazovatele týkajúce sa podmienených záväzkov, konkrétne *štátne záruky, mimosúvahové verejno-súkromné partnerstvá, záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (verejné korporácie) a klasifikované úvery (aktíva verejnej správy)*. Členské štáty by mali zverejniť tie isté ukazovatele na vnútroštátnej úrovni, a okrem toho aj údaje o kapitálovej účasti štátu v korporáciách.

Potrebné zmeny v systéme Eurostatu pre zber údajov boli zavedené doplnkom k dotazníku týkajúcemu sa postupu pri nadmernom deficite podľa ustanovení článku 8 ods. 2 písm. d) nariadenia Rady (ES) č. 479/2009. Vzory a usmernenia o vykonávaní obsahovalo rozhodnutie Eurostatu z 22. júla 2013 „Dodatok o podmienených záväzkoch a potenciálnych záväzkoch k dotazníku týkajúcemu sa postupu pri nadmernom deficite“ (*Supplement on contingent liabilities and potential obligations to the EDP related questionnaire*[6]). Toto rozhodnutie takisto spresňuje, že údaje o záväzkoch subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (verejné korporácie), spracuje Eurostat na základe informácií, ktoré sa už zozbierali prostredníctvom dotazníka týkajúceho sa jednotiek, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou, ktorý bol zavedený v roku 2011[7].

Všetky ukazovatele sa zasielajú Eurostatu v miliónoch národnej meny na úrovni jednotlivých subsektorov sektora verejnej správy. Spolu s údajmi sa majú Eurostatu poskytovať aj metaúdaje týkajúce sa úplnosti, definícií, použitia odhadov alebo včasnosti údajov.

[5] V roku 2012 sa uskutočnili tri zasadnutia pracovnej skupiny, konkrétne 29. júna, 5. septembra a 6. novembra.

[6] http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/2041337/ESTAT-decision-Suppl-on-conting-liab-EDP-Q.pdf/0b35165a-ee53-470a-a15a-7beaa98aac8b.

[7] K dotazníku vyjadril v roku 2011 kladné stanovisko Výbor pre menovú a finančnú štatistiku a štatistiku platobnej bilancie. Údaje sa zbierajú na ročnom základe a k prvému zaslaniu údajov došlo v decembri 2012.

2.2. Včasnosť

Dodatok o podmienených záväzkoch a potenciálnych záväzkoch k dotazníku týkajúcemu postupu pri nadmernom deficite (*Supplement on contingent liabilities and potential obligations to the EDP related questionnaire*) by mal národný štatistický úrad zasielať Eurostatu každý rok pred 31. decembrom roka T. Údaje by mali pokrývať aspoň štyri roky (T – 1 to T – 4) a na dobrovoľnom základe obsahovať revízie historických údajov (T – 5 a staršie). Dotazník týkajúci sa jednotiek, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (*Questionnaire on government controlled units classified outside general government*) by sa mal poskytnúť do toho istého termínu a mal by sa vzťahovať na rok T – 1 (alebo T – 2, ak nie sú k dispozícii novšie údaje).

2.3. Opis ukazovateľov

V tomto oddiele sa uvádzajú dohodnuté pojmy a definície pre zverejňovanie údajov o podmienených záväzkoch, pričom ich uplatňovanie členskými štátmi na údaje zasielané Eurostatu je opísané v oddiele 3. Treba zdôrazniť, že ďalej uvedené ukazovatele majú heterogénny charakter a predstavujú rôzne typy potenciálneho vplyvu na verejné financie. Okrem toho sa môžu na to isté fiškálne riziko vzťahovať dva alebo viaceré ukazovatele. Napríklad keď verejná správa poskytuje záruky na záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou, potenciálne riziká sú pokryté poskytnutými údajmi o *zárukách* aj údajmi o *záväzkoch subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou*. Z toho dôvodu by hodnotenie celkového rizika pre verejné financie na základe súčtu ukazovateľov mohlo viesť k nadhodnoteniu potenciálneho vplyvu.

2.3.1. Štátne záruky

Eurostat zbiera informácie o nesplatenej sume záruk poskytnutých verejnou správou. Vykazujú sa iba záruky poskytované jednotkám, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy. K dispozícii je členenie podľa subsektorov s výnimkou fondov sociálneho zabezpečenia, ktoré nie je pre väčšinu členských štátov relevantné. Údaje sa vykazujú v nominálnej hodnote.

Údaje zahŕňajú jednorazové a štandardizované záruky. Jednorazová záruka sa definuje ako individuálna a ručitelia nie sú schopní spoľahlivo odhadnúť riziko, že sa uplatnia. Jednorazové záruky sú viazané na dlhové nástroje (napr. pôžičky, dlhopisy). Údaje predstavujú celkový stav dlhu, na ktorý poskytujú záruky jednotky verejnej správy, s výnimkou dlhu, ktorý už verejná správa prevzala, zaznamenaného na účtoch podľa ESA 2010. Ďalšie členenie je k dispozícii v prípade jednorazových záruk poskytnutých verejným korporáciám a finančným korporáciám.

Štandardizované záruky sú záruky, ktoré sa poskytujú vo veľkých množstvách zvyčajne na dosť malé sumy rovnakým spôsobom. Nie je možné presne odhadnúť riziko nesplácania pri každej jednej pôžičke, je však možné odhadnúť, koľko z veľkého počtu takýchto pôžičiek sa nesplatí. Príkladmi sú záruky za hypotekárne úvery, záruky za študentské pôžičky atď. Údaje o štandardizovaných zárukách sa vzťahujú na celkový stav aktív, na ktoré sa vzťahuje tento nástroj.

2.3.2. *Mimosúvahové verejno-súkromné partnerstvá*

Verejno-súkromné partnerstvo[8] zaznamenávané mimo súvahy verejnej správy znamená, že aktíva sa nepovažujú za ekonomicky vlastnené verejnou správou a tvorba hrubého fixného kapitálu sa nezaznamenáva ako výdavok verejnej správy v čase jeho vzniku.

Eurostat zbiera údaje o celkových nesplatených záväzkoch zaznamenaných mimo súvahy. Mali by byť vyjadrené v upravenej kapitálovej hodnote, ktorá zodpovedá počiatočnej zmluvnej kapitálovej hodnote, ktorá sa časom postupne znižuje o sumu „ekonomických odpisov“ vypočítanú na základe odhadov alebo skutočných údajov. Upravená kapitálová hodnota zodpovedá súčasnej hodnote aktíva v čase vykazovania. Táto suma predstavuje odhad tvorby hrubého fixného kapitálu a vplyvu dlhu v prípade, ak by verejná správa musela prevziať aktíva počas platnosti zmluvy. Údaje sa zbierajú za verejnú správu a podľa všetkých subsektorov sektora verejnej správy a vykazujú sa v nominálnej hodnote.

2.3.3. *Klasifikované úvery verejnej správy*

Zbierajú sa informácie o celkovom stave klasifikovaných úverov (aktív verejnej správy), ktoré poskytuje verejná správa. Úver sa označuje ako klasifikovaný, ak je platba úrokov alebo istiny po splatnosti 90 alebo viac dní, alebo ak boli úrokové platby splatné 90 dní alebo viac kapitalizované, refinancované alebo odložené na základe dohody, alebo ak sú platby po splatnosti menej ako 90 dní, ale existujú iné opodstatnené dôvody (napríklad ohlásenie úpadku dlžníka) pochybovať o tom, že sa platby uskutočnia v plnej výške. Údaje sa vykazujú v nominálnej hodnote. Sprístupnené boli konsolidované údaje za verejnú správu a údaje v členení podľa subsektorov.

2.3.4. *Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (verejné korporácie)*

Subjekty kontrolované verejnou správou sú jednotkami, v prípade ktorých má verejná správa možnosť stanoviť všeobecnú politiku alebo program (bod 20.18 prílohy A k ESA 2010)[9]. Tieto subjekty kontrolované verejnou správou (verejné korporácie) sú zaradené mimo verejnej správy vo väčšine prípadov z toho dôvodu, že sa správajú ako trhoví výrobcovia.

Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou (verejné korporácie), sú definované ako stav záväzkov na konci roka obvykle podľa podnikových účtov korporácie. Členské štáty si môžu vybrať, ktorú koncepciu budú používať pri vykazovaní: podnikové účty (vrátane všetkých záväzkov z finančných výkazov spoločnosti) alebo národné účty (s výnimkou ostatných záväzkov). Ak sú k dispozícii, môžu sa vykazovať aj údaje o záväzkoch za položky maastrichtského dlhu.

Údaje sa vzťahujú na jednotky kontrolované verejnou správou, ktoré vykázali záväzky vyššie než 0,01 % HDP a podľa ESA 2010 sú zaradené do sektorov

[8] Verejno-súkromné partnerstvá definované v bode 20.276 prílohy A k ESA 2010 a ďalej spresnené v časti VI.4the Eurostat Manual on Government Deficit and Debt, (Príručka Eurostatu k deficitu verejných financií a dlhu verejnej správy).

[9] Pri určovaní toho, či existuje kontrola verejnej správy, sa posudzuje súbor ukazovateľov (podrobnosti o každom kritériu sú definované v bode 20.309 prílohy A k ESA 2010).

nefinančné a finančné korporácie a zahraničie. Tieto údaje sa vykazujú za jednotlivé jednotky, a nie za konsolidované účty skupiny.

Údaje sa členia na záväzky jednotiek zapojených do finančných činností[10] a záväzky jednotiek zapojených do ostatných činností, medzi ktoré patria stratové nefinančné jednotky. Z údajov je možné určiť aj kontrolujúci subsektor sektora verejnej správy.

[10] Záväzky jednotiek zapojených do finančných činností zahŕňajú tieto divízie NACE: (64) Finančné služby, okrem Centrálnej banky, (65) Poistenie, (66) Pomocné činnosti finančných služieb.

3. VÝSLEDKY ZBERU ÚDAJOV O PODMIENENÝCH ZÁVÄZKOCH, KTORÝ VYKONAL EUROSTAT

K prvému prenosu údajov došlo v decembri 2014 a odvtedy sa uskutočňuje pravidelný ročný zber údajov. Eurostat systematicky monitoroval, ako členské štáty dodržiavajú usmernenia pracovnej skupiny, poukázal na oblasti, ktorých je možné zlepšenie, a vyzval členské štáty, aby ďalej zlepšovali kvalitu údajov. V nasledujúcich odsekoch sa opisuje stav, pokiaľ ide o úplnosť a pokrytie, so zohľadnením výsledkov zberu údajov, ktorý sa uskutočnil v roku 2017.

Všetky členské štáty poskytli Eurostatu Dodatok o podmienených záväzkoch a potenciálnych záväzkoch (*Supplement on contingent liabilities and potential obligations*) okolo termínu na predkladanie údajov na konci decembra 2017. Eurostat zverejnil 29. januára 2018 číselné údaje v miliónoch jednotiek národnej meny a v percentuálnom podiele HDP[11] vo svojej databáze[12] spolu s príslušnými metaúdajmi a poznámkami pre jednotlivé krajiny[13]. Bolo vydané aj sprievodné tlačové oznámenie[14]. Hlavné výsledky sú uvedené v prílohe 1 k tejto správe.

3.1. Úplnosť a pokrytie údajov

Všetky členské štáty zaslali vyplnený Dodatok o podmienených záväzkoch a potenciálnych záväzkoch, ako aj vyplnený dotazník týkajúci sa subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou. Úplnosť údajov je pri jednotlivých ukazovateľoch a členských štátoch rozdielna.

3.1.1. Štátne záruky

Všetky členské štáty zaslali číselné údaje o celkových štátnych zárukách za sektor verejnej správy za povinné roky 2013 – 2016. Úplnosť a pokrytie údajov sa v prípade väčšiny členských štátov považujú za dobré. V prípade troch členských štátov, Grécka, Francúzska a Talianska, sú stále potrebné zlepšenia, pokiaľ ide o dostupnosť a úplnosť údajov za subsektor miestnej samosprávy.

V prípade Českej republiky nie sú údaje za podniky zaradené do sektora verejnej správy úplné, dôležité subjekty sú však pokryté. V prípade Maďarska sú údaje za rozpočtovú ústrednú štátnu správu a miestnu samosprávu a za veľké preklasifikované štátne korporácie vyčerpávajúce, ale neexistuje zber údajov od nedávno preklasifikovaných štatutárnych záručných fondov a preklasifikovaných malých verejných korporácií vo vlastníctve štátu alebo miestnej samosprávy a neziskových inštitúcií o poskytnutých zárukách ani sa neplánuje zber buď administratívnych alebo štatistických údajov od preklasifikovaných malých jednotiek. V prípade Fínska nie sú údaje úplne konsolidované za miestnu samosprávu.

[11] Na výpočet ukazovateľov sa použili číselné údaje o HDP poskytnuté v oznámení na účely postupu pri nadmernom deficite v októbri 2017.

[12] http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/data/database .

[13] http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/gov_cl_esms.htm a https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/6611302/Contingent-Liabilities-Footnotes.pdf .

[14] https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/8624398/2-29012018-AP-EN.pdf/ee504046-6ccc-4b79-8dfb-7a5e1d38328f.

V prípade niektorých členských štátov (Dánsko, Chorvátsko a Poľsko) nie sú k dispozícii údaje o štandardizovaných zárukách za miestnu samosprávu; neočakáva sa však, že vplyv týchto súm na celkovú úroveň záruk bude výrazný.

3.1.2. Mimosúvahové verejno-súkromné partnerstvá

Všetky členské štáty zaslali číselné údaje o mimosúvahových verejno-súkromných partnerstvách za povinné obdobie 2013 – 2016. Úplnosť a pokrytie údajov sa v prípade väčšiny členských štátov považujú za dobré. Zlepšenia sú potrebné v prípade Slovinska a Spojeného kráľovstva, kde nie sú k dispozícii údaje za miestnu samosprávu; tieto sumy by však nemali byť vysoké. Je možné, že pokrytie údajov za miestnu samosprávu nie je úplné ani v prípade Fínska.

3.1.3. Klasifikované úvery

Stále je potrebné výrazne zlepšiť úplnosť a pokrytie údajov o klasifikovaných úveroch. Údaje za požadované obdobie rokov 2013 – 2016 poskytlo 24 členských štátov. Informácie o klasifikovaných úveroch za verejnú správu ešte neposkytli štyri členské štáty – Belgicko, Francúzsko, Chorvátsko a Cyprus.

Pokrytie údajov nie je úplné ani v prípade Talianska, Portugalska a Fínska. V prípade Grécka údaje nepokrývajú sektor sociálneho zabezpečenia, zatiaľ čo v prípade Španielska a Spojeného kráľovstva nie je pokrytie údajov úplné za miestnu samosprávu, tieto sumy by však nemali byť vysoké.

3.1.4. Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou

Všetky členské štáty vyplnili dotazník Eurostatu týkajúci sa subjektov kontrolovaných verejnou správou, ktorý je základom na výpočet radu údajov o záväzkoch subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou. V prípade väčšiny členských štátov sa údaje týkajú roku 2016, výnimkou sú Česká republika, Francúzsko, Nemecko a Rakúsko a čiastočne Taliansko a Malta, za ktoré sa údaje týkajú roku 2015. Väčšina členských štátov poskytla vyčerpávajúce údaje pokrývajúce všetky subsektory verejnej správy vykonávajúce kontrolu, v niektorých prípadoch sú však stále potrebné zlepšenia.

V prípade Francúzska a Írska nie je úplne vyčerpávajúce pokrytie údajov za miestnu samosprávu. V prípade Grécka a Belgicka existujú aj menšie jednotky kontrolované verejnou správou, za ktoré sa neuvádzajú údaje, tieto sumy by však nemali byť vysoké. Údaje za Poľsko neobsahujú jednotky zamestnávajúce menej ako 10 osôb.

3.2. Porovnateľnosť údajov

Údaje o podmienených záväzkoch sú špecifické pre jednotlivé krajiny a úzko súvisia s hospodárskou, finančnou a právnou štruktúrou členského štátu. Pokiaľ ide o pokrytie a úplnosť údajov, pri tomto zbere údajov sa dosiahol výrazný pokrok. Ako už bolo uvedené v predchádzajúcom texte a ako sa uvádza ďalej v poznámkach pod čiarou zverejnených s údajmi za členské štáty, pokrytie údajov však ešte nie je úplne vyčerpávajúce v prípade všetkých členských štátov.

Porovnateľnosť je v prípade štátnych záruk, klasifikovaných úverov a mimosúvahových verejno-súkromných partnerstiev vo všeobecnosti uspokojivá, naproti tomu v prípade záväzkov verejných korporácií je len obmedzená.

V prípade tohto ukazovateľa by sa pri analyzovaní údajov za jednotlivé členské štáty mali okrem problémov týkajúcich sa pokrytia údajov zohľadniť aj iné aspekty. Po

prvé, údaje o záväzkoch verejných korporácií nie sú konsolidované, čo znamená, že tieto jednotky môžu mať časť záväzkov voči subjektom tej istej skupiny spoločností a tieto sumy nie je možné na základe vykázaných údajov identifikovať. Po druhé, zber údajov sa vzťahuje len na záväzky, ktoré nemajú ako protipoložku žiadne aktíva. Tento aspekt je veľmi dôležitý v prípade finančných inštitúcií, ktoré majú obvykle významné sumy aktív aj dlhových záväzkov. Okrem toho niektoré členské štáty majú viac subjektov kontrolovaných verejnou správou a pôsobiacich v sektore finančných služieb než iné, a preto vykazujú vyššie záväzky než tie členské štáty, v ktorých takéto subjekty vôbec neexistujú alebo ich je len veľmi málo. Navyše sa v prípade niektorých členských štátov veľká časť záväzkov, ktoré vykázali finančné inštitúcie, týka vkladov domácností alebo iných súkromných alebo verejných subjektov vo verejných bankách.

Takisto je potrebné uviesť, že pri zostavovaní záväzkov verejných korporácií by si členské štáty mohli vybrať, ktorú koncepciu použijú na vykazovanie: podnikové účty alebo národné účty. Na základe definícií podnikových účtov členské štáty zahrnuli všetky záväzky z účtovných závierok spoločnosti vrátane záväzkov položky „ostatné záväzky“. Väčšina členských štátov vykázala záväzky podľa tejto metódy. Niekoľko členských štátov (Španielsko, Belgicko, Holandsko a Slovensko) však vykázalo záväzky podľa maastrichtských kritérií, konkrétne údaje o záväzkoch za obeživo a vklady, dlhové cenné papiere a pôžičky (podľa vymedzenia v ESA 2010) a bez položky „ostatné záväzky“.

4. ĎALŠIE ZBERY ÚDAJOV EUROSTATU

4.1. Podmienené záväzky verejnej správy voči finančnému sektoru

Od októbra 2009 Eurostat pravidelne zbiera (ako súčasť každého oznámenia na účely postupu pri nadmernom deficite, ktoré sa poskytuje každé dva roky[15]) údaje o podmienených záväzkoch verejnej správy prostredníctvom „doplnkových tabuliek na oznamovanie verejných intervencií na podporu finančných inštitúcií“ (*Supplementary tables for reporting government interventions to support financial institutions*)[16]. Tabuľka obsahuje údaje týkajúce sa skutočného a potenciálneho vplyvu podpory, ktorá sa poskytla finančným inštitúciám v súvislosti s deficitom verejných financií a dlhom verejnej správy.

Informácie o podmienených záväzkoch verejnej správy súvisiace s finančným sektorom za roky 2007 – 2017 sú uverejnené na webovej lokalite Eurostatu[17] za každý členský štát EÚ vrátane súhrnnej tabuľky s agregovanými údajmi za EÚ a eurozónu.

4.2. Ďalšie zdroje údajov Eurostatu

Niektoré údaje o štátnych zárukách, ako aj mimosúvahových verejno-súkromných partnerstvách zbieral Eurostat aj v (neverejných) tabuľkách, ktoré obsahuje dotazník

[15] http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables.

[16] Údaje prostredníctvom „doplnkovej tabuľky“ sa zbierajú podľa rozhodnutia Eurostatu z 15. júla 2009 o štatistickom zaznamenávaní verejných intervencií na podporu finančných inštitúcií a finančných trhov počas finančnej krízy. Viac informácií nájdete v „doplnkovej tabuľke Eurostatu na oznamovanie verejných intervencií na podporu finančných inštitúcií:„ “Informačný dokument (apríl 2018)“ https://ec.europa.eu/eurostat/documents/1015035/8441002/Background-note-on-gov-interventions-Apr-2018.pdf/54c5e531-688b-427b-80a1-46e471f3a54b.

[17] http://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit/supplemtary-tables-financial-crisis.

týkajúci sa postupu pri nadmernom deficite, a ktoré sa spolu s oznámením na účely postupu pri nadmernom deficite zasielajú už viac ako desať rokov. Získané informácie nie sú určené na zverejnenie, ale slúžia na interné potreby Eurostatu pri zabezpečovaní kvality oznámení na účely postupu pri nadmernom deficite. Okrem toho sa agregované údaje o štátnych zárukách zbierajú aj v rámci ročného „dotazníka o štruktúre dlhu verejnej správy“, ktorý sa zverejňuje na webovej lokalite Eurostatu približne T + 6 mesiacov od konca referenčného obdobia.[18]

5. ZÁVERY

Vďaka zberu údajov o podmienených záväzkoch v zmysle smernice Rady 2011/85/EÚ sa zvýšila dostupnosť informácií o implicitných záväzkoch verejnej správy. Pred vykonaním smernice zbieral Eurostat iba čiastočné a najmä neverejné údaje o zárukách a mimosúvahových verejno-súkromných partnerstvách. Na základe správy pracovnej skupiny členské štáty začali zverejňovať relevantné informácie na vnútroštátnej úrovni a poskytovať ich Eurostatu harmonizovaným a komplexným spôsobom. Od prvého zberu údajov v roku 2014 niekoľko členských štátov preskúmalo a zrevidovalo číselné údaje v záujme dosiahnutia lepšieho súladu s usmerneniami pracovnej skupiny. V tejto fáze sú k dispozícii úplné údaje s dobrým pokrytím k väčšine ukazovateľov za prevažnú časť členských štátov. Eurostat oceňuje úsilie členských štátov a teší ho dosiahnuté výsledky.

Ako už bolo uvedené, údaje však v niektorých prípadoch ešte nie sú úplne vyčerpávajúce. Pokrok je stále potrebný najmä v súvislosti s údajmi o klasifikovaných úveroch a záväzkoch subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou. Eurostat bude ďalej spolupracovať s členskými štátmi, pokiaľ ide o úplnosť informácií k týmto ukazovateľom.

Okrem toho by sa mohla v záujme lepšej informovanosti používateľov o vnútroštátnych charakteristikách, revíziách a medziročných zmenách zlepšiť dostupnosť sprievodných metaúdajov. V súvislosti s budúcimi zbermi údajov sa preskúma možnosť rozšírenia súčasného vzoru metaúdajov.

Na záver treba povedať, že hoci podmienené záväzky sú problematickou oblasťou štatistiky, v posledných rokoch sa dosiahli významné zlepšenia. Nový zber údajov je ďalším krokom smerom k väčšej transparentnosti verejných financií v Európskej únii, pretože poskytuje komplexnejší obraz finančnej situácie členských štátov EÚ. Dostupnosť porovnateľných a harmonizovaných údajov o podmienených záväzkoch verejnej správy je významným úspechom, vďaka čomu je EÚ lídrom v tejto oblasti v medzinárodnom kontexte.

[18] Pozri http://ec.europa.eu/eurostat/data/database, zber gov_dd_sgd.

Príloha 1. Celkové podmienené záväzky a klasifikované úvery sektora verejnej správy v členských štátoch EÚ, 2016 (% HDP)

	Štátne záruky			**Záväzky týkajúce sa mimosúvahových verejno-súkromných partnerstiev**	**Záväzky subjektov, ktoré nie sú zaradené do sektora verejnej správy, ale sú kontrolované verejnou správou**			**Klasifikované úvery (aktíva verejnej správy)**
	Jednorazové	*Štandardizované*	**Spolu**		*Subjekty pôsobiace v sektore finančných služieb*	*Subjekty vykonávajúce iné činnosti*	**Spolu**	
Belgicko	*10,3*	*0,6*	**10,9**	**0,1**	*38,0*	*13,7*	**51,7**	**:**
Bulharsko	*0,4*	*0,1*	**0,5**	**0,0**	*5,0*	*8,1*	**13,1**	**0,1**
Česká republika	*0,3*	*0,0*	**0,3**	**0,0**	*0,0*	*10,7*	**10,8**	**1,4**
Dánsko	*9,9*	*0,0*	**9,9**	**0,2**	*10,9*	*18,2*	**29,1**	**0,3**
Nemecko	*14,3*	*0,0*	**14,3**	**0,0**	*96,4*	*4,3*	**100,7**	**0,1**
Estónsko	*0,0*	*1,5*	**1,5**	**0,1**	*0,2*	*13,3*	**13,5**	**0,0**
Írsko	*1,9*	*0,0*	**1,9**	**0,7**	*36,4*	*6,4*	**42,8**	**0,8**
Grécko	*6,1*	*0,0*	**6,1**	**0,1**	*136,1*	*8,1*	**144,2**	**0,2**
Španielsko	*7,7*	*0,0*	**7,7**	**0,3**	*22,7*	*3,0*	**25,7**	**0,2**
Francúzsko	*3,0*	*2,2*	**5,2**	**0,0**	*42,8*	*19,2*	**62,0**	**:**
Chorvátsko	*2,6*	*0,0*	**2,6**	**0,1**	*5,2*	*5,2*	**10,4**	**:**
Taliansko	*1,2*	*1,2*	**2,4**	**0,0**	*29,3*	*22,6*	**51,9**	**0,0**
Cyprus	*9,1*	*0,3*	**9,4**	**0,8**	*76,2*	*13,6*	**89,8**	**:**
Lotyšsko	*0,9*	*0,5*	**1,5**	**0,0**	*–*	*20,7*	**20,7**	**0,2**
Litva	*0,2*	*0,7*	**0,9**	**0,0**	*0,1*	*5,8*	**5,9**	**0,1**
Luxembursko	*12,0*	*0,9*	**12,9**	**0,0**	*74,4*	*7,1*	**81,5**	**0,0**
Maďarsko	*7,9*	*0,2*	**8,1**	**1,7**	*9,3*	*5,0*	**14,3**	**0,0**
Malta	*14,1*	*0,0*	**14,1**	**0,1**	*3,2*	*16,2*	**19,4**	**0,0**
Holandsko	*3,3*	*0,4*	**3,7**	**0,4**	*88,3*	*15,6*	**103,9**	**0,0**
Rakúsko	*20,5*	*0,0*	**20,5**	**0,1**	*14,6*	*13,4*	**28,0**	**1,1**
Poľsko	*6,5*	*0,7*	**7,1**	**0,0**	*21,9*	*12,8*	**34,7**	**0,3**
Portugalsko	*5,6*	*0,0*	**5,6**	**3,2**	*62,4*	*3,9*	**66,2**	**1,5**
Rumunsko	*0,4*	*1,9*	**2,2**	**0,0**	*3,9*	*3,5*	**7,4**	**0,0**
Slovinsko	*9,6*	*0,0*	**9,6**	**0,0**	*40,1*	*18,2*	**58,2**	**5,9**
Slovensko	*0,0*	*0,0*	**0,0**	**3,1**	*0,3*	*1,0*	**1,3**	**0,1**
Fínsko	*27,0*	*1,1*	**28,0**	**0,0**	*20,5*	*22,2*	**42,7**	**0,1**
Švédsko	*10,5*	*0,0*	**10,5**	**0,0**	*19,4*	*24,4*	**43,8**	**0,7**

Spojené kráľovstvo	*8,3*	*0,1*	**8,3**	**1,5**	*37,6*	*5,4*	**42,9**	**0,0**

„:“ údaje nie sú k dispozícii; „–“ neuplatňuje sa